

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nicolae Gordilă, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev și Elena Covalenco,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de către avocatul Ion Popescu, în numele inculpatei Drangoi Silvia Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013, în cauza penală în privința lui

Drangoi Silvia Ion, născută la 28 februarie 1982, originară din s. Sărata-Galbenă, r-l Hîncești, domiciliată în s. Coroliovca, r-l Hîncești.

1. Examinat în prima instanță: 15.06.2011-01.06.2012

2. Examinat în instanța de apel: 13.09.2012-19.03.2013

3. Examinat în instanța de recurs: 28.05.2013-08.10.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Nicolae Suvac, care a solicitat respingerea recursului.

Avocatul, Popescu Ion, care a solicitat admiterea recursului.

Inculpata, Drangoi Silvia, care a solicitat admiterea recursului.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 01 iunie 2012, Drangoi S.I. a fost achitată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. b) și c) Cod Penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Drangoi S.I., de către organele de urmărire penală a fost învinuită de faptul, că la 03.05.2009, aflându-se la gara feroviară din or. Odessa, Republica Ucraina, cu scopul exploatării sexuale comerciale a persoanei, prin înșelăciune, manifestată prin promisiunea de a o adăposti și a o angaja în calitate de dădacă a copiilor minori, și profitând de poziție de vulnerabilitate, manifestată prin situația precară și lipsa unui loc permanent de trai, a recrutat-o pe cetățeanca Ucrainei, Șuleac Irina.

Ulterior, la 05.05.2009 de la autogara din or. Odessa, Drangoi S.I. a procurat bilete pentru Șuleac I., concubinul său Dumitru și trei copii ai săi și împreună au venit pînă în s. Cuciurgani, apoi au mers în s. Andriașovca la niște rude de ale lui Drangoi S.I., de unde în jurul orei 03.00, Drangoi S.I., Șuleac I., concubinul și trei copii au traversat ilegal frontiera RM, prin câmp. Ajungînd în mun. Chișinău toți au mers la rudele lui Drangoi S.I.

La 06.05.2009, acționînd în continuare întru atingerea scopului scontat, Drangoi S.I., cu ajutorul concubinului, care a amenințat-o pe Șuleac I. cu răfuială fizică, au impus-o să presteze servicii sexuale contra plată.

La fel, la 08.05.2009, Drangoi S.I. a impus-o pe Șuleac I. să presteze servicii sexuale contra plată, de la orele 12.00 până la orele 15.00, iar banii obținuți în sumă de 300 lei, ultima i-a transmis lui Drangoi S.I.

Astfel, de către acuzatorul de stat, Drangoi S.I., a fost învinuită de faptul că prin acțiunile sale intenționate a săvârșit trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea persoanelor, în scop de exploatare sexuală comercială, fără consimțământul acesteia, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, infracțiune prevăzută la art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal.

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Drangoi S.I. să fie condamnată în baza art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu aplicarea art. 96 alin. (1) Cod penal, să-i fie amânată executarea pedepsei până la atingerea vârstei de 8 ani a copiilor minori, invocând că, instanța de fond eronat a constatat, că în acțiunile inculpatei nu sunt întrunite elementele componenței de infracțiune imputate, și anume: obiectul principal și secundar, și latura obiectivă; instanța de fond eronat a apreciat declarațiile victimei, inculpatei și a martorilor; instanța de fond eronat nu a admis ca probă procesul-verbal de audiere a lui Șuleac I.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19martie 2013, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Drangoi S.I. a fost condamnată în baza art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu amânarea executării pedepsei în baza art. 96 alin. (1) Cod penal, până la atingerea vârstei de 8 ani a copilului Drangoi Vasilița, a.n. 20.08.2007 și Drangoi Ludmila, a.n. 25.02.2011.

Instanța de apel a constatat că „la 03.05.2009, aflându-se la gara feroviară din or. Odessa, Republica Ucraina, cu scopul exploatării sexuale comerciale a persoanei, prin înșelăciune, manifestată prin promisiunea de a o adăposti și a o angaja în calitate de dădacă a copiilor minori, și profitând de poziție de vulnerabilitate, manifestată prin situația precară și lipsa unui loc permanent de trai, a recrutat-o pe cetățeanca Ucrainei, Șuleac I.

Ulterior, la 05.05.2009 de la autogara din or. Odessa, Drangoi S.I. a procurat bilete pentru Șuleac I., concubinul său Dumitru și trei copii ai săi și împreună au venit până în s. Cuciurgani, lângă frontiera cu RM. Ajungând la s. Cuciurgani, au mers în s. Andriașovca la niște rude de ale lui Drangoi S.I., de unde în jurul orei 03.00, Drangoi S.I., Șuleac I., concubinul și trei copii au traversat ilegal frontiera RM, prin câmp. Ajungând în mun. Chișinău toți au mers la rudele lui Drangoi S.I.

La 06.05.2009, acționând în continuare întru atingerea scopului scontat, Drangoi S.I., cu ajutorul concubinului, care a amenințat-o pe Șuleac I. cu răfuială fizică, au impus-o să presteze servicii sexuale contra plată.

La fel, la 08.05.2009, Drangoi S.I. a impus-o pe Șuleac I. să presteze servicii sexuale contra plată, de la orele 12.00 până la orele 15.00, iar banii obținuți în sumă de 300 lei, ultima i-a transmis lui Drangoi S.I.”

Instanța de apel, versiunea inculpatei, precum că Șuleac I., dorea să meargă la niște rude în r-l Soroca, a apreciat-o critic, deoarece în cadrul urmăririi penale fiind audiată de către judecătorul de instrucție partea vătămată nu a declarat că ar fi avut careva rude în RM.

Instanța de fond a pus la baza sentinței de achitare faptul că la inculpată nu au fost găsiți banii în sumă de 300 lei, pe care partea vătămată i-a transmis, obținuți în urma prestării serviciilor sexuale, însă în viziunea instanței de apel această apreciere este una eronată, avînd în vedere că organul de urmărire penală a adus probe, care indică la faptul că Șuleac I. a prestat servicii sexuale contra plată, iar banii obținuți în sumă de 300 lei i-a luat inculpata, fapt confirmat și de martorii Cotruța V.G. și Zmeu E.G., care la solicitarea părții vătămate de a o ajuta, s-au apropiat de ea și ulterior, au adus-o pe Drangoi S.I. la CPs Rîșcani, mun. Chișinău.

Instanța de apel a menționat de asemenea, că nu s-a ținut cont de faptul că, atît prin declarațiile martorilor, cît și a părții vătămate, precum chiar și prin declarațiile inculpatei s-a stabilit cu certitudine faptul, că la CP s. Rîșcani, mun. Chișinău au fost aduse nu numai Șuleac I. și Drangoi S.I., dar și o altă persoană, pe nume Cimpoi M., care a declarat că este verișoara inculpatei, fapt ulterior negat de către inculpată în cadrul cercetării judecătorești. Astfel, instanța de fond nu a luat în considerație faptul, că pe drum spre CP s. Rîșcani, mun. Chișinău persoanele indicate mai sus au fost escortate într-un automobil, timp în care inculpata ar fi putut transmite banii lui Cimpoi M., și aceasta explică motivul de ce nu au fost depistați bani la inculpată, în rezultatul percheziției.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel a ajuns la concluzia că, acțiunile inculpatei urmează a fi calificate în baza art. 165 alin. (1) lit.b), c) Cod penal, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea, în scop de exploatare sexuală comercială, fără consimțămîntul acesteia, săvîrșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate.

Instanța de apel a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă numai cu atragerea ei la răspundere penală, și numai prin izolarea acesteia de societate, aplicînd față de ea pedeapsă cu închisoarea.

Tot odată, ținînd cont de faptul că inculpata este mamă a trei copii minori, pe care îi îngrijește singură, instanța de apel a aplicat în privința acesteia prevederile art. 96 alin. (1) Cod penal, conform cărora femeilor condamnate gravide și celor care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, instanța de judecată le poate amîna executarea pedepsei pînă la atingerea de către copil a vîrstei de 8 ani.

5. Decizia a fost contestată cu recurs ordinar de către avocatul Ion Popescu în numele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocînd că:

- instanța de apel a apreciat eronat declarațiile inculpatei, părții vătămate, martorilor Cimpoi M., Zmeu E.G. și Cotruța V.G.;

- la caz nu sunt administrate probe ce ar confirma prezența în acțiunile inculpatei a semnelor componente a infracțiunii imputate ei;

- deoarece declarațiile martorilor sunt contradictorii, instanța de apel urma să-i audieze;

- inculpata nu a fost audiată în instanța de apel potrivit modului stabilit pentru prima instanță;

- instanța de apel s-a limitat doar la redarea parțială a argumentelor invocate în apel;

- este eronată poziția instanței de apel privind lipsa rudelor la partea vătămată în Soroca și lipsa banilor la inculpată în drum spre CP s. Rîșcani;

- la audierea părții vătămate obligatoriu urma să fie invitat avocatul inculpatei.

6. Verificînd hotărîrea recurată prin prisma criticilor formulate de avocatul inculpatei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins din următoarele considerente:

Din materialele cauzei se reține că Drangoi S.I., de către organul de urmărire penală a fost învinuită, de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. b) și c) Cod penal.

Instanța de fond a achitat-o pe Drangoi S.I. de sub săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. b) și c) Cod Penal.

Instanța de apel a calificat acțiunile inculpatei în baza art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, *trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea, în scop de exploatare sexuală comercială, fără consimțămîntul acesteia, săvîrșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate.*

Colegiul constată că, instanța de apel, invocînd corect comentariile din literatura juridică de specialitate, la analiza elementelor componente ale traficului de ființe umane, și anume noțiunea înșelăciunii și abuzului de poziție de vulnerabilitate a victimei, întemeiat a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpatei sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal.

Instanța de recurs consideră întemeiată aprecierea instanței de apel, că la emiterea sentinței de achitare instanța de fond eronat a invocat faptul că, acuzarea nu a demonstrat existența faptei infracțiunii, descriind obiectul juridic principal și secundar al componenței de infracțiune, cu toate că în cadrul examinării procesului dat au fost prezentate probe care demonstrează că Drangoi S.I. a profitat de poziția de vulnerabilitate a părții vătămate, care din start i-a comunicat că nu are unde locui, și nu are surse de existență, intenționat a înșelat-o, propunîndu-i să o angajeze în calitate de bonă pentru copii, fapt care nu corespundea realității, însă despre aceasta partea vătămată Șuleac I. a aflat doar ajungînd în RM.

De asemenea, instanța de apel a constatat că acțiunile lui Drangoi S.I. întrunesc semnele laturii obiective ale infracțiunii, adăpostind-o pe victima, fapt despre care personal a declarat în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond. Totodată partea vătămată a declarat că a fost amenințată de către Drangoi S.I. cît și de concubinul acesteia Dumitru, cu aplicarea violenței fizice în cazul în

care v-a refuza să presteze servicii sexuale, fapt care i-a inspirat victimei frică, ținând cont de aceea că ea se afla într-un stat străin, fără acte și fără careva mijloace bănești pentru supraviețuire.

Astfel, în opinia instanței de recurs, instanța de apel la argumentarea încadrării juridice a acțiunilor inculpatei, corect a menționat că instanța de fond incorect a achitat inculpata de săvârșirea infracțiunii incriminate, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, odată ce probele cercetate demonstrează contrariul, ceea ce duce la infirmarea argumentului invocat de recurent cu referire la lipsa probelor ce ar confirma prezența în acțiunile inculpatei a semnelor componente a infracțiunii imputate ei.

Critica recurentului în sensul că instanța de apel a apreciat eronat declarațiile inculpatei, părții vătămate, martorilor Cimpoi M., iar declarațiile lui Zmeu E.G. și Cotruță V.G. sunt contradictorii, nu este incident în cazul supus judecării, deoarece aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Astfel, fiind invocat acest argument în cererea de apel, instanța de apel întemeiat a evidențiat că instanța de fond, indicând că declarațiile martorilor Zmeu E.G. și Cotruță V.G. sunt contradictorii, nu a ținut cont de faptul că aceștea au dat declarații după aproximativ 3 ani de la data comiterii infracțiunii, iar momentele contradictorii sunt neimportante, care nu modifică esența declarațiilor acestora. Concluzie ce este susținută și de Colegiu, luând în considerație că aceste declarații nu sunt expuse eronat și în ansamblu confirmă vinovăția inculpatei.

Iar în privința argumentului invocat în recurs de neaudiere în instanța de apel, conform regulilor generale de examinare a cauzei în prima instanță, a persoanelor a căror declarații date în prima instanță sunt contradictorii, Colegiul precizează că art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală prevede că: „ în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță”. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 19 martie 2013 (f.d. 154-156), inculpata și avocatul Ion Popescu în instanța de apel au declarat că: „cereri și demersuri nu sunt” și „probe suplimentare nu sunt. Solicit a fi cercetate probele din dosar”. Astfel, în lipsa din partea părților pe dosar a solicitării de audiere a persoanelor în instanța de apel, Curtea de Apel a respectat procedura de rejudecare, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală.

În același context, Colegiul observă că nu și-a găsit confirmare nici argumentul privind neaudierea inculpatei în instanța de apel în ordinea stabilită pentru prima instanță, deoarece potrivit materialelor cauzei (f.d. 158), inculpata a fost audiată în instanța de apel, unde ea a susținut declarațiile sale date la urmărirea penală și în instanța de fond, menționând că completări la aceste

declarații nu are. Declarațiile ei date la urmărirea penală și în instanța de fond au fost cercetate de către instanța de apel, ea a răspuns la întrebările părților și a instanței, astfel Colegiul consideră că argumentul recursului privitor la neaudierea de către instanța de apel a inculpatei este neîntemeiat.

În privința argumentelor apărării referitor la poziția eronată a instanței de apel privind lipsa rudelor la partea vătămată în Soroca și lipsa banilor la inculpată în drum spre CPs Rîșcani, Colegiul remarcă că recurentul invocă în recurs aceleași argumente ca și în apel, asupra cărora, instanța de apel deja s-a expus. Or, lecturînd textul deciziei instanței de apel, punctul 4 al prezentei decizii, se observă că aceasta a examinat argumentele date, și a motivat soluția adoptată detaliat, desfășurat și argumentat, care sunt expuse destul de clar.

Referitor la critica formulată de apărător, ce vizează faptul că la audierea părții vătămate la judecătorul de instrucție obligatoriu urma să fie invitat avocatul inculpatei, Colegiul indică că conform art. 109 alin. (3) Cod de procedură penală: „în cazul în care prezența martorului la judecarea cauzei va fi imposibilă din motivul plecării lui peste hotarele țării sau din alte motive întemeiate, precum și pentru a reduce sau a exclude supunerea martorului unui vădit pericol sau pentru a reduce revictimizarea martorului, procurorul poate solicita audierea acestuia de către judecătorul de instrucție, cu asigurarea posibilității bănuitului, învinuitului, apărătorului acestuia, părții vătămate și procurorului de a pune întrebări martorului audiat”.

Iar conform art. 94 alin. (1) pct. 2), 8), 9) Cod de procedură penală: „în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin încălcarea dreptului la apărare al bănuitului, învinuitului, inculpatului, părții vătămate, martorului; cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor prezentului cod; fără a fi cercetate, în modul stabilit, în ședința de judecată”.

Astfel, conform procesului verbal de audiere a părții vătămate din 21 mai 2009 (f.d. 28-31), în ședința de judecată a fost asigurată prezența părții vătămate, a avocatului acesteia și a procurorului. Însă de către procuror nu s-au întreprins măsuri de a asigura prezența inculpatei și/sau a avocatului acesteia, pentru a avea posibilitatea de a pune întrebări părții vătămate.

În acest context, Colegiul concluzionează că prevederile legale enunțate mai sus au fost ignorate de către organul de urmărire penală la efectuarea acțiunii procesuale de audiere a părții vătămate, ceea ce a dus la neadmiterea și excluderea procesului verbal de audiere a părții vătămate ca probă ce ar dovedi vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate.

Însă, Colegiul precizează, că deși proba în cauză urmează a fi exclusă, la caz sunt administrate alte probe ce confirmă vinovăția inculpatei în cele incriminate. Astfel, instanța de apel în decizia adoptată întemeiat a notat că vina inculpatei este dovedită prin declarațiile inculpatei, părții vătămate, martorilor Zmeu E.G., Cotruță V.G., precum și prin materialele cauzei penale: plîngerea părții vătămate Șuleac I. din 08.05.2009 adresată CP s. Rîșcani, mun. Chișinău; procesul-verbal de

audiere a părții vătămate Șuleac I. din 12.05.2009, fără a menționa procesul verbal de audiere a părții vătămate din 21 mai 2009, neadmis ca probă.

Colegiul a stabilit că instanța de apel corect a considerat că probatoriul administrat pe caz nu relevă împrejurări de natura să justifice concluzia instanței de fond că inculpata urmează a fi achitată de sub săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. b) și c) Cod Penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

La capitolul stabilirii pedepsei instanța de recurs constată că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, a luat în considerație caracterul infracțiunii, personalitatea inculpatei, atitudinea ei față de infracțiunea comisă, cât și a ignorat faptul că, inculpata nu recunoaște vinovăția în calitate de circumstanță agravantă, acesta fiind un drept al ei, deci circumstanțe agravante nu au fost stabilite, iar ca circumstanțe atenuante s-a constatat prezența a 3 copii minori care se află la întreținerea ei.

În recursul ordinar declarat de apărător, hotărîrea recurată este criticată, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.

Verificînd recursul în acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că temeiurile invocate de apărător, nu persistă în cauză, deoarece conform textului deciziei instanței de apel, aceasta corespunde cerințelor art. 414, 417 Cod de procedură penală, fiind legală și întemeiată, nefiind prezente în aceasta erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării.

De asemenea, Colegiul reține că sunt lipsite de relevanță temeiurile cu privire la neîntrunirea elementelor infracțiunii astfel fiind corectă determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpată și semnele componenței de infracțiune prevăzute art.165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal.

În acest context, Colegiul penal lărgit consideră că argumentele invocate de către apărător în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a recursului declarat ca inadmisibil cu menținerea hotărîrii contestate.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Ion Popescu în numele inculpatei Drangoi Silvia Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013, în cauza penală în privința lui **Drangoi Silvia Ion**, cu menținerea hotărârilor contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 29 octombrie 2013, ora 09.50.

Președinte:

Petru Ursache

Judecători:

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Elena Covalenco

Președinte:

(semnătură)

Petru Ursache

Judecători:

(semnătură)

Nicolae Gordilă

(semnătură)

Vladimir Timofti

(semnătură)

Ghenadie Nicolaev

(semnătură)

Elena Covalenco

Copia corespunde originalului

Judecător:

Nicolae Gordilă